

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.มท.) โทร. ๐ ๒๒๒๕ ๕๕๒๑
ที่ มท ๐๒๒๖.๒/ว ๑๖๐๓ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
(Corruption Perception Index: CPI 2022)

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม และหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ รับทราบรายงานผลการวิเคราะห์
ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perception Index: CPI 2022)
ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเสนอ ดังนี้

๑. รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
(Corruption Perception Index : CPI 2022)

๒. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต
รายละเอียดตามเอกสารแนบมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยจึงขอแจ้งมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารแนบ
ได้ที่ www.anticor.moi.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายสุเทพพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๗๕

กลุ่มงานการเมือง ส.ร.มท.
เลขรับที่ 826
วันที่ ๒๒ ก.พ. ๒๕๖๖
เวลา 11.55 น.

สำนักงานรัฐมนตรี
1194
รับที่ 22 ก.พ. 2566
วันที่ 11.55
เวลา 11.55
กระทรวงมหาดไทย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภาคไทย

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perception Index: CPI 2022)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๘ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ ปป ๐๐๒๘/๑๒๗ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามที่ได้อินยมนติคณะรัฐมนตรี (๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) เกี่ยวกับรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ ดังนี้

๑. รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perception Index: CPI 2022)

๒. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ รับทราบตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ด่วนที่สุด
ที่ มท 0102/ 956

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เพื่อโปรดทราบ

(นางณัฐฎา จาริ อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(นางสาวพิมพ์พิมล สายอ่อง)

หัวหน้ากลุ่มงานการเมือง รักษาการในตำแหน่ง

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๒๒ ก.พ. ๒๕๖๖

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๔๒ (งานดีพชช), ๑๕๓๓ (ปัสสรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th (ke 07-03-66)

lw

ท.น.ก.

จนท. คีตภณ 22 ก.พ. 66

ที่ ปป ๐๐๒๘/๙๒๗

สำนักงาน ป.ป.ท.

อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ส่วนที่ ๑๐๒๘/๑๑๐ ลงวันที่ ๓๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
๒. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ส่วนที่ ๑๔๐๓ (กร๒)/ ๒๐๖๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
๓. รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022)

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรี ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ในฐานะเป็นผู้กำกับการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ท. ได้เห็นชอบให้นำ เรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้เสนอและมอบหมายให้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๑.๑.๒ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศ ผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยมี ๑๘๐ ประเทศได้รับการประเมิน ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งการประเมิน ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่ได้รับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศ Denmark ได้รับคะแนนสูงสุด ๘๐ คะแนน ประเทศไทยได้รับ คะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

การประเมินคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นการประเมินการรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์ด้านการทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการประเมินทั่วโลกจะใช้แหล่งการประเมินจำนวน ๑๓ แหล่งการประเมิน สำหรับประเทศไทยใช้แหล่งการประเมินจำนวน ๙ แหล่ง ทั้งนี้ ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ มีระดับคะแนนสูงสุด ๓๘ คะแนน และคะแนนต่ำสุด ๓๕ คะแนน โดยในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ปัจจุบัน คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยอยู่ที่ ๓๖.๒๗ คะแนน สำนักงาน ป.ป.ท. ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ซึ่งได้รวบรวมข้อเสนอแนะหรือแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามประเด็นข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ และกำหนดให้มีแผนการขับเคลื่อนการดำเนินการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะสั้น (กรอบทิศทางดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕) และระยะยาว (กรอบทิศทางดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) อีกทั้งยังได้กำหนดโครงการสำคัญเร่งด่วนเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและวางแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะต่อไป จากการดำเนินการดังกล่าวในเบื้องต้น พบว่า ข้อเสนอแนะ/แผนงานเพื่อการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยที่ปรากฏในปัจจุบัน มีความซ้ำซ้อน รวมถึงในบางประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแหล่งการประเมินได้มีการวิเคราะห์ ทิศทาง หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่อาจจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ ดังนั้น อนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จึงดำเนินการประมวล วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา จัดแบ่งกลุ่มตามแหล่งข้อมูลเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ ด้านการป้องกันการติดสินบน

กลุ่มที่ ๒ ด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

กลุ่มที่ ๓ ด้านการใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า

กลุ่มที่ ๔ ด้านประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนให้ครอบคลุมทุกแหล่งที่ประเทศไทยได้รับการประเมิน และจะดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้แผนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง) ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและ

ประพฤติมิชอบ...

ประพุดติมิชอบ โดยกำหนดเป้าหมายให้ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน โดยปัจจุบันประเทศไทยยังคงประสบปัญหาการทุจริต สะท้อนได้จากผลสำรวจดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเทศไทยมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ๓๖ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ ของโลก จากจำนวน ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนพบว่าประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๔ จาก ๙ ประเทศที่ได้รับการประเมิน โดยพบว่าปัญหาการทุจริตที่สำคัญที่ทำให้คะแนนของประเทศไทยลดลงหรือไม่เพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ การติดสินบนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ การเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนหรือบริษัทขนาดใหญ่ การแทรกแซงการดำเนินธุรกิจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการขาดความชัดเจนและความต่อเนื่องในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจ และดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเด็นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความจำเป็นในการเร่งพัฒนาคอนทราลลุ่มในสังคมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และพัฒนาระบบเพื่อป้องกันการทุจริตและประพุดติมิชอบ ดังนั้น ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันดำเนินการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตของประเทศ จึงต้องเสนอรายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI ๒๐๒๒) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นประเด็นสำคัญทางยุทธศาสตร์ของประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการกำหนดให้ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตเป็นเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนในระดับต่าง ๆ นอกจากนั้น คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ยังมีความสำคัญในบริบทของภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยในสายตานานาชาติ เนื่องจากคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) จะสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยจะเป็นหนึ่งตัวแปรสำคัญที่กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุน ใช้ประเมินความน่าสนใจ ความเชื่อมั่นในการลงทุน โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยต้นทุน หรือความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตสูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี และสร้างความเชื่อมั่นดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

๔. สารสำคัญ

๔.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งการประเมิน ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่ได้รับการประเมินมีระดับคะแนนต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ซึ่งประเทศที่ได้รับคะแนนสูงสุด ๑๐ อันดับแรก คือ Denmark มีคะแนน ๙๐ คะแนน Finland (๘๗ คะแนน) New Zealand (๘๗ คะแนน) Norway (๘๔ คะแนน) Singapore (๘๓ คะแนน) Sweden (๘๓ คะแนน) Switzerland (๘๒ คะแนน) Netherlands (๘๐ คะแนน) Germany (๗๙ คะแนน) และ Ireland (๗๗ คะแนน) สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ South Sudan (๑๓ คะแนน) Syria (๑๓ คะแนน) และ Somalia (๑๒ คะแนน)

๔.๒ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และการจัดอันดับของประเทศอาเซียน อยู่ในอันดับที่ ๔ รองจาก ๑) Singapore ๘๓ คะแนน ๒) Malaysia ๔๗ คะแนน และ ๓) Vietnam ๔๒ คะแนน ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๑๐

๔.๓ ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีคะแนนเพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวน ๔๙ ประเทศ ขณะที่ประเทศที่มีคะแนนลดลงมีจำนวน ๗๓ ประเทศ และมีประเทศที่คะแนนเท่าเดิม ๕๘ ประเทศ สะท้อนว่าการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในสายตานานาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดีขึ้นกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และเมื่อเทียบคะแนนรวมจากแต่ละแหล่งประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้คะแนนเพิ่มขึ้นถึง ๕ คะแนน

๔.๔ คะแนนของประเทศอาเซียนลดลงอย่างมากในหลายประเทศ ได้แก่ Indonesia (ลดลง ๔ คะแนน) Myanmar (ลดลง ๕ คะแนน) Malaysia (ลดลง ๑ คะแนน) และ Singapore (ลดลง ๒ คะแนน) ซึ่งสะท้อนถึงระดับความโปร่งใสที่ลดลงของกลุ่มประเทศเหล่านี้ ขณะเดียวกันประเทศที่เคยได้คะแนนระดับน้อยในช่วงปีที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กลับมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ Thailand (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) Laos (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) Cambodia (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) และ Vietnam (เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน) โดยเฉพาะ Vietnam ถือเป็นประเทศที่น่าจับตา เพราะในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา คะแนนสูงขึ้นอย่างมาก (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ ๔๒ คะแนน) ซึ่งถือว่าเป็นช่วงคะแนนที่ก้าวกระโดดเมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ

๔.๕ สาเหตุสำคัญของคะแนน CPI ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ

๔.๕.๑ มีคะแนนเพิ่มขึ้นในแหล่งการประเมิน ๒ แหล่งที่เกี่ยวข้องกับประเด็นกลุ่มคำถามด้านการติดสินบน คือ IMD (เพิ่มขึ้น ๔ คะแนน) และ WEF (เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน) ซึ่งพบว่าคะแนนของทั้งสองแหล่ง ที่เพิ่มสูงขึ้นอยู่ในระดับคะแนนที่ประเทศไทยเคยได้รับในช่วงก่อน โดย IMD มีคะแนนเทียบได้กับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นคะแนนที่ประเทศไทยได้สูงเป็นอันดับ ๓ ของแหล่งการประเมินนี้ สำหรับ WEF คะแนนในปีนี้เป็นคะแนนที่ประเทศไทยได้รับการประเมินดีที่สุดในรอบปี นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการพัฒนาระบบการบริหารงานภาครัฐผ่านอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมากขึ้น เป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ประชาชนสามารถติดต่อรับบริการภาครัฐได้อย่างสะดวก และมีการเปิดเผยข้อมูลของรัฐให้ประชาชนเข้าถึงได้มากขึ้น

๔.๕.๒ มีคะแนนลดลงในแหล่งการประเมิน ๒ แหล่ง คือ WJP (ลดลง ๑ คะแนน) และ PERC (ลดลง ๑ คะแนน) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กระบวนการนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ทหาร ตำรวจ และเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินการต่อต้านการทุจริต ในช่วงที่ผ่านมาอาจมีประเด็นสำคัญอันเป็นที่น่าสนใจของสังคม ในเรื่องการใช้อำนาจตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ดังนั้นจึงควรมีการเร่งรัดกระบวนการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และเปิดเผยความคืบหน้าการดำเนินการในประเด็นสำคัญให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมอันมีผลต่อคะแนนใน ๒ แหล่งการประเมินนี้ในปีถัดไป

๔.๕.๓ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน คะแนนของประเทศไทยมีคะแนนมากกว่าค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน จำนวน ๒ แหล่งการประเมิน คือ BF(TI) และ WEF คะแนนของประเทศไทยที่มีค่าคะแนนเท่ากับค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ถูกประเมิน มีจำนวน ๒ แหล่ง คือ EIU และ GI และคะแนนของประเทศไทยที่มีค่าน้อยกว่าค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ถูกประเมิน มีจำนวน ๕ แหล่ง คือ IMD PERC PRS V-DEM และ WJP

๔.๖ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะสำคัญ จำนวน ๔ ประเด็น คือ

๔.๖.๑ ส่งเสริมการตรวจสอบการถ่วงดุล และสนับสนุนการแบ่งอำนาจ หน่วยงานต่อต้านการทุจริต และหน่วยงานตรวจสอบ ต้องมีทรัพยากรที่พอเพียง และเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ รัฐบาลควรมีมาตรการควบคุมหน่วยงานที่เข้มงวดขึ้น เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ด้านการป้องกันการทุจริต และการรักษาความมั่นคงของประเทศ

๔.๖.๒ ประชาชนทุกคนต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญ ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ หมายรวมถึงข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ และทรัพยากรภาครัฐ โดยต้องมีแนวปฏิบัติ ที่เข้มงวด และชัดเจน ในการเปิดเผยข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน ซึ่งรวมถึงข้อมูลของหน่วยงานด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตด้วย

๔.๖.๓ ควบคุมผู้มีอิทธิพล ผู้มีอำนาจ โดยควบคุมการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง และส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นโยบายและทรัพยากรสาธารณะควรถูกกำหนดขึ้น ด้วยความยุติธรรม และผ่านกระบวนการให้ความเห็นชอบจากสาธารณะ ออกมาตรการสำคัญ ๆ เช่น การจัดตั้งระบบ เพื่อป้องกันการวิ่งเต้น การอื้อประมุข การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ประชาชนสามารถตรวจสอบการเอื้อประโยชน์ ให้พวกพ้องได้และบังคับใช้กฎหมายด้านการขัดกันของผลประโยชน์ที่เข้มงวด

๔.๖.๔ การปราบปรามการทุจริตข้ามชาติ ประเทศที่มีคะแนนสูงสุดจำเป็นต้องมีการควบคุมความลับขององค์กร การตัดสินใจบนต่างชาติ และการกระทำผิดที่มีผู้สนับสนุนจากวิชาชีพเฉพาะ เช่น นายธนาคาร นักกฎหมาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ก็จำเป็นต้องมีการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการตรวจสอบ ติดตาม ยึดทรัพย์และส่งทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายคืนให้กับผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

จากการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) พบข้อมูลที่มีนัยสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ต้องเร่งรัดการดำเนินการ โดยเห็นความรอบคอบให้สำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ เร่งรัดการดำเนินการกำหนดแผนปฏิบัติการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ด้วยการขับเคลื่อนงานจำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการป้องกันการตัดสินใจบนต่างชาติ ๒) ด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ๓) ด้านการใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า และ ๔) ด้านประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำแผนฯ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในการขับเคลื่อนคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น และสอดคล้องตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๕.๒ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วน ตระหนักและประสานความร่วมมือ บูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งองคาพยพ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงานให้เกิดความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ

๕.๓ ส่งเสริมให้ภาคเอกชน กลุ่มธุรกิจ นักลงทุน ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สร้างมาตรฐานความถูกต้องที่มีธรรมาภิบาลในการประกอบธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยร่วมกันต่อต้านการทุจริตตัดสินใจบนทุกรูปแบบ

๕.๔ ดำเนินการเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการภายในของหน่วยงาน ที่จะป้องกันและลดโอกาสการทุจริต

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๖.๑ รับทราบรายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
(Corruption Perceptions Index : CPI 2022) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖.๒ รับทราบกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิวิศาล เกษมสุข)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

กองนวัตกรรมและความโปร่งใสในภาครัฐ
โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ ต่อ ๑๕๑๒ , ๑๕๑๔
E-mail : cpipacc@gmail.com

สำนักงานอัยการ

ปลัด

(นางสาวปัทมา เจริญกิจ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

21 , 02 , 66

เอกสารประกอบการเสนอเรื่อง
รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
(Corruption Perceptions Index : CPI 2022)

- หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ ปป ๐๐๒๘/๑๒๗ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
- หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ด่วนที่สุด ที่ ปป ๐๐๒๘/๑๑๐ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)
- หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๒๐๖๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)
- รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)